

FEJÉR KLÁRA

(1911—1958)

1958. április 28-án hosszas betegség után meghalt Fejér Klára, a Magyar Tudományos Akadémiának újjászervezése óta kiváló dolgozója, a Társadalmi-történeti Tudományok Osztályának szaktitkára.

Fejér Klára egyetemi tanulmányainak elvégzése után középiskolai tanárként kezdte meg pályafutását. A felszabadulás után a Pedagógusok Szakszervezetében dolgozott, majd mint az Erzsébet Nőiskola igazgatója és a Pártfőiskola tanára fejtett ki értékes pedagógiai tevékenységet. Mikor 1949-ben a Magyar Tudományos Akadémia újjászervezése megindult, meghívták az Akadémia II. Osztálya szaktitkári teendőinek ellátására. Ezen a számára oly kitűnően megfelelő munkahelyen dolgozott korán bekövetkezett haláláig.

Fejér Klára akadémiai tevékenysége egybeesett azzal a rendkívüli fontosságú, évekig tartó feladatnak a megoldásával, amit a magyar tudomány szocialista szervezetének kialakítása és megerősítése jelentett. Ebből a munkából Fejér Klára páratlan önfeláldozással vette ki a részét: az Osztályhoz tartozó intézetek hálózatának kiépítésével, a főbizottsági rendszer létrehozásával és sok más fontos feladattal kapcsolatban sok munka hárult rá, amelyet ő mindig nagy buzgalommal, készségesen végzett el. Sokat fáradozott az Osztályhoz tartozó tudományágak fejlesztésén, egyes helyes kezdeményezések felkarolásán és támogatásán, a tudományszervező munka minél magasabb színvonalra való emelésén. E munkája során, gyakran igen bonyolult feladatok megoldása közben, mindig a marxista tudomány fejlesztésének gondolatát tartotta szem előtt, e fejlődés útján tevékenyen segítve az egyes tudományágakat.

Fejér Klára, mint minden munkahelyén, az Akadémián is Pártja eszméinek és gyakorlatának hű és következetes képviselője volt. Mint egyszerű pártmunkás, majd mint a kommunista akadémikusok szervezetének titkára igyekezett tudománypolitikánk vonalán elősegíteni tudományos életünk marxista fejlődését, a tudománynak a nép szolgálatába állítását.

Ezeknek a feladatoknak áldozta fel szép reményekre jogosító tudományos munkáját is. Egyik szerzője volt annak a történelem tankönyvnek,

melynek munkatársait 1948-ban kormányunk Kossuth-díjjal tüntette ki. Tevékeny részt vállalt az egyetemi történelem tankönyv munkáiban is: az 1849 utáni korszakot tárgyaló tankönyv részben elkészült kultúrtörténeti fejezetei értékes hozzájárulások e korszak marxista történelmének kidolgozásához. Az utolsó években, kevés szabad idejében, egy historiográfiai témán dolgozott: Marczali Henrik, e jelentős polgári történetíró munkásságát akarta feltárni és értékelni. Hátramaradt feljegyzéseinek tanúsága szerint szép munkával gazdagíthatta volna csekély historiográfiai irodalmunkat. Mindvégig különös érdeklődéssel és gonddal foglalkozott a történettudomány kérdéseivel: az Akadémiai Történettudományi Intézete és a Történelmi Magyar Társulat, melynek igazgatóválasztmányi tagja volt, segítőkészségét, gondoskodását állandóan tapasztalta, amiért emlékének ma is hálaival adózunk.

Csaknem egy évtizedig tartó fáradhatatlan munkáját minden fórumon nagyra értékelték: magas kitüntetései — legutoljára a Munka Érdemrendje — az elismerésnek látható jelei voltak.

Hosszabb idő óta ritka erővel küzdött a betegséggel, melynek ily korán áldozatul esett. Páratlan munkaszeretete és kitartása betegségét újra és újra legyűrte. Haláláig megőrizte emberszeretetét, közvetlenségét, őszinte, meleg kedélyét, amelyet munkatársai annyira szerettek.

Az Akadémia egyik legjobb dolgozóját, munkatársai önzetlen segítőkészségű kollégájakat vesztették el benne: puritán, szeretetre méltó egyéniségének emlékét meg fogják őrizni.

Pamlényi Ervin